

Allmänt	2
Angående område	2
Sök i fordon	2
Sök på person och andra personer i sökområdet	2
Utrustning på hunden	3
Förarens utrustning.....	3
Förarens ålder	3
Anmälan av flera hundar	3
ID koll av hund.....	3
Hund som rastar i området	4
Förare som är färdig med sök	4
När börjar provet?.....	4
När börjar söktiden?.....	4
Belöningar	4
Söka med lös eller kopplad hund	4
Förtydligande av beskrivningskriterier	5
Uthållighet	5
Koncentration	6
Självständighet	6
Kontroll	7
Rädslor	7
Systematik	8
Förarpåverkan	8
Funktionslydnad	9
Fel- och upprepade markeringar	10
Hittande	10
Markering	10
Domarens rätt att avbryta	11

Allmänt

Angående område

Strikt föraransvar gäller vid prov. Det betyder att om hunden förstör något i området eller i anslutning till området är det förarens sak att ersätta den skada som hunden gjort. Vi rekommenderar därför alla att ha en tilläggförsäkring. Arrangören har ansvar för att säkerställa området så gott det går inför provet.

Om hunden skadar sig i området kan inte SBK lastas för detta.

Vid sök i skog och natur eller anlagda områden ska markägare/fastighetsägare ha gett tillstånd att området får användas.

Viktigt att tänka på är att ingen får mer vetskap om området än någon annan.

Prov ska med fördel förläggas till andra ställen och miljöer än klubbstuga eller på klubbens område.

Man kan ha en flexibel startlinje där föraren själv får avgöra var en startar / kliver in i sökområdet.

Sök i fordon

Om fordon finns i provområdet har förare rätt att öppna dörrar för att söka inne i fordonet, likaså öppna baklucka och motorhuv. Om fordonet inte ska sökas av invändigt är det lämpligt att låsa fordonet och/eller meddela tävlande detta före start.

Fordon är allt man kan färdas i eller på.

Sök på person och andra personer i sökområdet

Inom provområdet kan det finnas personer som ej är domare eller PL. Detta gäller i samtliga klasser och beslutas av domaren. Förare kan inte välja bort publik eller personer i sökområdet.

I klass 3 kan dessa personer ingå i sök på person. Den tävlande kan då be att få söka på dessa och föraren kan själv välja om hen vill söka på dem sittande eller stående.

Arrangören (domare och PL) kan bestämma att personer ska sitta i området och sökas då av sittandes.

Gömmor över axelhöjd tillåts inte.

Tills vidare avvaktar vi med att ha sök på person.

Utrustning på hunden

Det är rekommenderat att ha så lite utrustning som möjligt på hunden vid arbete för att minimera risken att fastna.

Det är tillåtet att ha fästinghalsband på vid sökarbete.

Det är INTE tillåtet att ha korrigerande utrustning som sitter över nackhöjd, t.ex. nosgrimma, halti.

Om hunden har sele på sig får inte kopplet vara fäst i annan placering än på hundens rygg.

Tjänstetecken med text SBK ska användas, om hunden skall söka okopplad, vid de tillfällen sökandet är i skog och natur som inte är inhägnad.

Skor på hunden är inte tillåtet.

Kisskydd på hunden är inte tillåtet.

Förarens utrustning

Finns inga begränsningar vad gäller väst, belöningskjol eller liknande. Varken leksak eller godis får vara synliga eller trilla ut.

Klicker, laserpekare och visselpipa är tillåtet.

Röksticka eller likande är inte tillåtet.

Det är inte tillåtet att ha lurar i öronen under pågående prov.

Förarens ålder

Det finns ingen åldersgräns för förare.

Anmälan av flera hundar

Man kan anmäla flera hundar med samma förare till prov men man kan endast genomföra provet med en hund. Det är alltid hunden som har startplatsen. Om en kommer med på provet med fler hundar än en så kan man byta förare på hunden. Detta betyder att en kan ha två hundar med på provet varav den ena av dessa hundar går med en annan person som förare. Detta administreras via SBK tävling och meddelas arrangören i förväg.

ID koll av hund

Vid varje prov ska varje hund ID-kontrolleras. Det är ok att föraren läser av egen hund då detta inte är något tillgänglighetstest.

Hund som rastar i området

Hund som kissar inom sökområdet blir diskvalificerad. Domaren meddelar **INTE** efterföljande ekipage att annan hund har kissat i området.

Förare som är färdig med sök

Förare måste meddela att en sökt klart med annat ord är att "jag bryter" då detta innebär att föraren väljer att bryta sitt sök och inte att man slutar för att man känner sig nöjd och färdig med arbetet.

När börjar provet?

Provet (bedömning) startar när PL ropar fram ekipaget. Från och med då får man inte ha godis eller leksak framme.

När börjar söktiden?

Tiden börjar då PL meddelar att ekipaget får starta.

Belöningar

Inga belöningar får vara synliga från det att ekipaget blir framropat av PL till dess att domaren meddelar att föraren får belöna sin hund på anvisad plats. Om belöningar används eller trillar ut inne i sökområdet blir ekipaget diskat.

Söka med lös eller kopplad hund

Det är upp till förare att välja om hunden förs kopplad eller lös inne i sökområdet. Föraren kan skifta mellan lös och kopplad hund under pågående sök.

Domare har rätt att av säkerhetsskäl bestämma att hundens ska föras kopplad. Domaren har också rätt att bestämma en maxlängd på kopplet vid vissa tillfällen. Detta betyder att man troligen inte kan använda flexikoppel eller en lång lina när koppellängden behöver begränsas utifrån områdets beskaffenhet.

Förtydligande av beskrivningskriterier

Uthållighet

Vi tittar på om hunden håller samma intensitet i slutet som den hade i början. Det är inte farten som avgör uthållighet. Det blir ingen kriteriebelastning att starta om efter tagen gömma

P

Hund som föraren måste pausa upprepade gånger för att få den att arbeta.

R

Hund som startar med lågt engagemang och har stor brist i uthållighet.

Hund som upprepade gånger startas om (utom efter tagen gömma).

O

Hund med låg intensitet men arbetar hela provet med samma låga intensitet.

Hund som startar med lågt engagemang men ökar efter hand.

Hund som startar med stort engagemang men dalar något och behöver startas om enstaka gång.

Förare som vid flera tillfällen pausar hunden kan inte komma över O i beskrivningen.

V

Hund som startar med stort engagemang och intensitet, håller samma engagemang och inte behöver stas om, förutom efter tagen gömma, kan aldrig hamna under V.

Förare som pausar hunden då den är väldigt ivrig och uthållig men som själv behöver en mikropaus för att kontrollera området kan ges V på uthållighet om hunden håller hela sök.

Exempel när uthållighet och förarpåverkan belastas:

Om ett ekipage däremot startar om flera gånger under sök (borträknat vid gömmor), så kommer det till slut påverka olika kriterier. Om hunden inte får chans att söka ostört blir det t.ex. svårt att beskriva både uthållighet och koncentration. Förarpåverkan på ett negativt sätt. Nu tänker vi inte enstaka omstarter, utan flera.

Exempelvis ett ekipage som springer utanför området och vattnar sin hund 4-5 gånger (sök inomhus i normal rumstemp). Finns ingen chans att se någon uthållighet. Totalt blir det flera minuter som läggs på att transportera sig ut, vattna, transportera sig in i området igen och starta om. Detta är ett.ex.tremexempel från verkligheten.

Kan ju även vara så att hunden behöver startas om för att behålla fokus eller för att få ny energi i sök. Då är inte förarpåverkan negativ. Hunden kanske har börjat mattas i sök men kan slutföra med förarens hjälp.

Koncentration

Vi tittar på hundens förmåga att hålla fokus på uppgiften, som är att söka efter en specifik doft.

P

Hund som störs så mycket av omgivningen eller personer att den inte klarar av att söka.

R

Hund som promenerar runt i området utan engagemang / springer runt i området utan sökarbete och bara far omkring.

Hund som börjar tveksamt men ökar under arbetets gång.

Hund som börjar koncentrerat men som tappar fokus succesivt.

O

Hund som bryter arbetet men återupptar det självmant och utan stöttning av föraren.

Hund som gör fler miljökontroller än de som är ok i V.

V

Hund som håller den röda tråden under hela sökandet. Om den blir störd av något gör den en snabb koll och återgår/återupptar sökandet omedelbart efter kontroll och helt självmant.

Kan inkludera hund som väljer snabb miljökontroll eller en snabb kontroll av omvärld och förare.

Självständighet

Hund som tar sig an området och försöker finna sin väg fram mot gömmorna utan att fråga sin förare eller utan att bli passiv när den inte lyckas på första försöket.

P

Förebunden/klibbar.

Beroende av förarstöd under hela sökandet.

Osjälvständig men inte så mycket att domaren bryter sökandet.

Domaren bör/kan bryta sökandet om man anser att hunden är oförmögen att genomföra sökandet.

R

Beroende av förarstöd vid upprepade tillfällen.

Något förebunden.

Hund som frågar föraren flertal gånger under pågående arbete.

O

Enstaka förarstöd.

Enstaka avbrott / frågor

V

Hund som arbetar självständigt utan stopp eller frågor till föraren.

Kan inkludera hund som gör snabb kontroll av förare.

Tar egna initiativ utifrån anvisningar, löser problem, klättrar, tar sig fram. Tar för sig.

Kontroll

Hund som är lyhörd mot sin förare och dennes anvisningar. Motsatsen är hund som inte lyssnar på sin förare och som kan bli okontrollerbar.

P

Domaren kan bryta söknet om hunden river eller lämnar området och inte omgående låter sig inkallas.

R

Hund som inte lyder trots flera kommandon.

Kan vara svår att kontrollera även i koppel.

Om hunden beträder sökområdet innan PL gett klartecken men låter sig återkallas får den starta men tiden startas inte om.

O

Hund som lyder med viss fördröjning.

Viss olydnad eller flera kommandon behövs innan den lyssnar.

Lyssnar sporadiskt på föraren.

V

Lyhörd mot sin förare. Om hunden håller på och arbetar ut en gömma är det ok om den inte omedelbart avslutar detta för att komma till föraren.

Rädslor

Ovana är inte en rädsla men om hunden är skeptiskt mot att gå på vissa underlag, gå under vissa saker, väljer att ta sig fram till gömma annan väg för att golvet är halt eller olika ljud stör ut mm, kan vi misstänka att hunden är rädd för detta och bör belastas. Om hunden däremot uppvisar en tveksamhet vid första kontakten med underlag/höjd/trånga utrymmen mm, men sedan vid nästa kontakt med densamma inte uppvisar något av tidigare skepsis kan vi räkna med att hunden var ovan och inte rädd.

Rädslor poängsätts inte.

Vi ska även vara observanta på hundens sociala status då vissa hundar har svårigheter att söka i närheten av människor.

Observera att hunden kan reagera på en störning men snarast fortsätta sökarbetet och då bör man beakta att detta inte behöver vara en reaktion av rädsla, utan kan lika gärna bero på hundens temperament.

Hund som inte kan starta söknet pga starka rädslor eller avbryter pga rädslor trots stöd av föraren kan/bör brytas av domaren.

R

Hund som behöver kontinuerligt stöd från föraren kan aldrig hamna över R

O

Hund som söker på utan stöd från föraren, trots påverkan, kan inte hamna under O.

Systematik

Domaren beskriver hur väl förarens arbete skapar möjligheter för hunden att söka av allt inom angivet område och hur stora delar av området som lämnas oavsökt. Att låta hunden följa upp en doftbild behöver inte belasta systematiken, om man efteråt återgår till planen eller reviderar planen så att hela området ändå söks av, utan att sökas om.

P

Systematiken är så bristfällig att stora delar av området t.ex. hela marken/golvet är oavsökt.

Föraren springer efter hunden så att stora områden missas.

Föraren detaljsöker så noga att stora områden förblir oavsökta.

Hunden styr sökandet.

R

Föraren "fastnar" i någon eller några delar eller missar några delar av sökområdet.

Vissa delar av området söks om upprepade gånger.

Flera objekt lämnas oavsökta.

O

Enstaka objekt lämnas oavsökta.

Något enstaka hörn oavsökt.

V

För att erhålla V ska sökandet genomföras utan omsök i redan avsökt område.

Det är ok att återgå till ett oavsökt område om man får gå tillbaka i sökområdet.

För V ska tiden optimeras utifrån sökområdets omfattning och struktur.

Det går att erhålla V även om föraren väljer att återvända till plats/objekt för att kontrollera där förhöjt intresse visats, förutsatt att upplägget tillåter detta.

Förarpåverkan

Samarbete mellan förare och hund men även hur mycket föraren påverkar sin hund i arbetet genom att ge hunden lite stöttning eller för mycket inblandning.

P

Förare som inte ger hunden några förutsättningar för att lyckas.

Anpassar ej styrning efter behov.

Hjälper inte hunden t.ex. i miljö att komma vidare.

R

Läser av hunden väl och anpassar sig efter situation och miljö.
Har ett bra samarbete.

O

”Peksöker” viket innebär att föraren anvisar/pekar i princip hela tiden.
Hunden får inte möjlighet att arbeta självständigt.
Förare som gärna använder för kort koppel och ”styrslar” runt hunden i kopplet.
Stör hunden i onödan, läser inte hunden vid några tillfällen och anpassar inte styrningen utifrån ett samarbete.

V

Styr hunden för mycket under stora delar av söket.
Tar bort hunden från gömmor.
Noterar inte att hunden håller på och arbetar ut ett fynd.
Inget samarbete eller stor brist på samarbete mellan förare och hund.
Förare och hund förstår inte varandra.
Förare belastar sin hund negativt.

Funktionslydnad

Hunden ska vara passiv och kvarstanna vid förare eller på anvisad plats beroende på klass. PL ger föraren information oavsett vad hunden gör eller om den skäller/ylar. PL upprepar inte information. I klass 1 är det ok att lämna hunden ett steg framåt eller åt sidan. Det är INTE ok att placera hunden mellan benen. Det är INTE ok att föraren pratar, klappar eller har handen som en target. När PL meddelar att söket startar i klass 2 och 3, kan föraren antingen återgå till hunden eller kalla den till sig.

P

Löser inte uppgiften.
Lämnar platsen.
Skäller konstant.
Förare använder fler kommandon än tre.
Föraren ”håller fast” hunden i kopplet.
Föraren korrigerar hunden i kopplet.

R

Kvarstannar på platsen men ändrar ställning flera gånger. Rullar runt.
Skäller/ylar men inte hela tiden.
Förare placerar om hunden.

O

Flera kommandon krävs (ej fler än 3).
Enstaka ljud/gnäll/pip.
Ändrar ställning en gång (t.ex. förare lämnar hunden sittande men den lägger sig eller ställer sig men kvarstannar ändå på angiven plats).

V

Löser uppgiften utan anmärkning.

I klass 1 krävs slakt koppel för att få V.

Fel- och upprepade markeringar

Om hunden upprepade gånger går tillbaka till tagen gömma eller om hunden knappt går att få bort från tagen gömma blir det en belastning. Felmarkeringar är mer graverande än att hunden inte vill lämna eller återgår till gömma.

Hittande

Hunden arbetar målinriktat med hög motivation för att lokalisera gömman och arbetar sig så nära som möjligt.

P

Hund som noterar men ej har viljan att lokalisera gömman.

R

Hund som söker, hittar och markerar gömman, föraren rapporterar ej, hund återkommer senare i söket och hittar och markerar igen och föraren rapporterar fyndet.

Hund som har svårighet att fatta beslut.

Hund som lokaliserar gömman men väljer att gå därifrån men sedan återkommer.

O

Hund som aktivt arbetar för att lokalisera gömman utan avbrott.

V

Hund som är så girig att den förstör området, så att det måste justeras efter hundens framfart.

Markering

Efter att hunden lokaliserat och arbetat sig fram tar nästa del vid, markering. Båda kriterierna (hittande och markering) måste uppfyllas för att ekipaget ska tillgodoräkna sig gömman. Målbilden är en hund som har fullt fokus mot gömman.

P

Tuggar, krafsar, slickar men inte så allvarligt att gömmorna förstörs.

Föraren stämplar ut hunden före domarens kvittens.

Om hunden först krafsar/biter/slickar men sedan lämnar gömman för att därefter återvända (både med förarhjälp eller utan förarhjälp) kan inte kriteriet bli högre än P även om den andra markeringen är betydligt mer fokuserad utan gräv och krafs eller slick.

R

Hund som fattar beslut för tidigt och distansmarkerar en gömma som är nåbar.

Ett lätt krafs med tass eller ett litet slick kan godkännas.

Förare som påverkar markeringsbeteendet genom uppmaning, t.ex. "visa" eller lägger på bryggor, keep-going-signal i markeringen.

Förare som förekommer hunden i markeringen.

O

Hund som släpper fokus mot gömman upprepade gånger.

Hund som helt släpper fokus mot gömman innan föraren gett signal efter att domaren gett kvittens.

V

Kriteriet kan innehålla ett snabbt kort släpp. Önskvärt är dock att hunden har konstant fokus mot gömman och inväntar "släppsignal" från förare efter domares kvittens.

Övrigt hittande och markering

Ingen markering = inget betyg på hittande, även om hunden har hittat.

Föraren meddelar markering utan att hunden har markerat = inget betyg på hittande och markering.

Domarens rätt att avbryta

Uppenbar oförmåga (hunden har någon begränsning som gör att den inte kan utföra uppgiften).

Om föraren uppträder olämpligt, till exempel förare skäller ut funktionärer eller andra tävlande.

Om föraren bemöter eller hanterar hunden olämpligt, t.ex. föraren talar nedlåtande till/om sin hund, skäller ut sin hund, ger hunden tjuvnyp, rycker och sliter i sin hund.

Hunden är inte tillräckligt utbildad för att klara av prov i denna miljö/på denna nivå.

Hunden rastar i området. OM föraren lämnar området för att hunden behöver bajsas belastas tiden då den ej stoppas men ekipaget får fortsätta att söka.

Hunden förstör i området, både vad gäller gömmor och även övriga delar av området.

Hunden går inte att kontrollera, t.ex. hunden smiter in i området innan PL meddelat att det är ok att starta och låter sig inte återkallas.